

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2022

for Bygghandelen AS

□

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer på basisnivå oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep ansvarlig næringsliv er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Det er den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, samfunn og miljø – såkalte aktsomhetsvurderinger (due diligence). Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis (vår code of conduct) dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

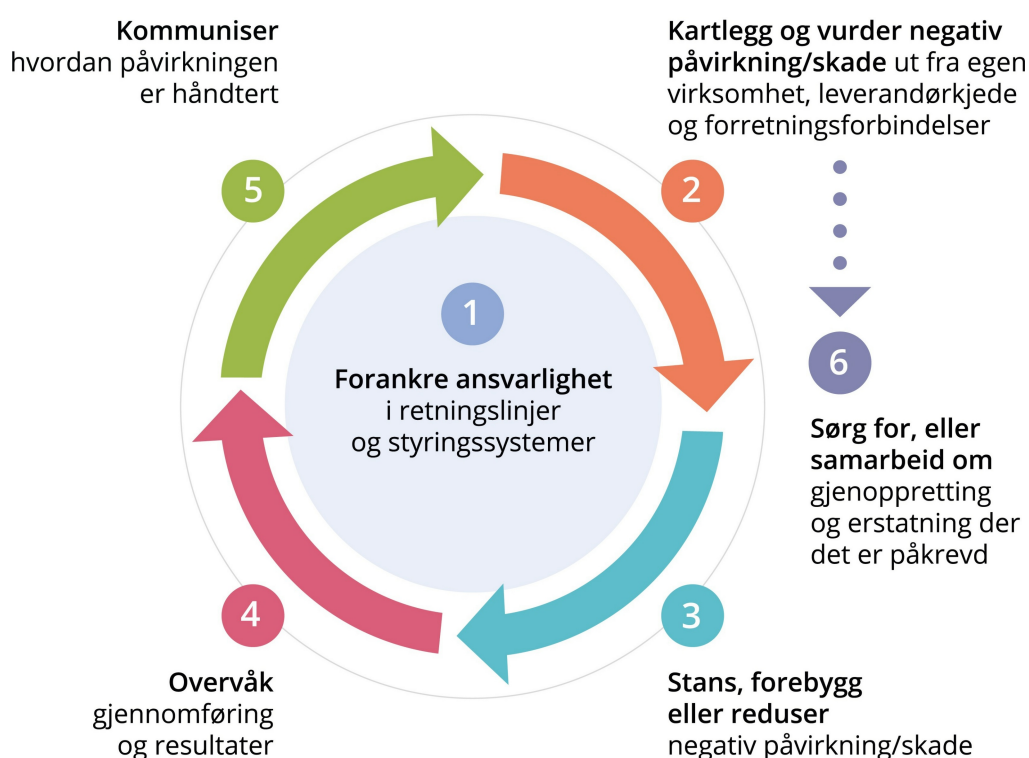
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Byggmakker er en av Norges ledende byggevarekjeder og eiet av finske Kesko, Nordens ledende byggevarekonsern. Med en etablert og solid eier og mange dyktige ansatte i Byggmakker som ønsker å bidra, er vi godt posisjonert til å arbeide målrettet med bærekraft i vår egen virksomhet og i samarbeid med våre kunder og leverandører.

Alle våre ansatte og samarbeidspartnere må forplikte seg til våre etiske retningslinjer, K Code of Conduct (KCOC). Vår KCOC er grunnlaget for alt vi gjør i Kesko og Byggmakker. Den beskriver våre felles prinsipper for ansvarlig forretningsdrift, og hvordan vi bruker Kesko sine verdier i arbeidshverdagen vår.

Vi erkjenner at det oppstår utfordringer knyttet til menneskerettigheter og miljø både i Norge og globalt, og det er derfor viktig med dialog og oppfølging med leverandører i vår verdikjede. På den måten kan vi sammen finne frem til forbedringsprosesser når nødvendig. Dette arbeidet er i tråd med hvordan vår eier Kesko følger opp verdikjedene på tvers av konsernet.

Byggmakker har vært medlem av Etisk Handel Norge siden april 2002. Medlemskapet forsterker vår innsats rettet mot eventuelle negative arbeids- og miljøforhold i vår leverandørkjede. Arbeidet er forankret i vår bærekraftstrategi og FNs bærekraftsmål nummer 8, mål om «anstendig arbeid og økonomisk vekst»

Allerede i 2016 publiserte Kesko sin første forpliktelseserklæring om menneskerettigheter og konsekvensanalyse i samsvar med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter. Erklæringen ble godkjent den 20. mai 2016 av Kesko sin konsernledelse og den 20. september 2016 av Keskos styre. Erklæringen gjelder for alle virksomheter i Kesko Group inkludert Kesko Norge som jeg har ansvaret for.

Hvert tredje år, siden 2016, har Kesko gjennomgått erklæringen om menneskerettigheter, som utføres av konsernets Corporate Responsibility Management Team som oppdaterer og publiserer på Kesko Finland sine websider. Siste gjennomgang fant sted 15. desember 2022.

Fra og med 2023 forplikter Kesko også å rapportere om menneskerettighetsarbeid for vår virksomhet i Norge i tråd med det norske lovverket (Åpenhetsloven LOV-2021-18-99).

" Vi erkjenner at det oppstår utfordringer knyttet til menneskerettigheter og miljø både i Norge og globalt, og det er derfor viktig med dialog og oppfølging med leverandører i vår verdikjede. På den måten kan vi sammen finne frem til forbedringsprosesser når nødvendig. "

Hilde Kristoffersen
Administrerende Direktør

Styrets signatur

Styrets signatur og forpliktelse til å etterleve Etisk Handel (sustainable sourcing)

- Kesko's Board of Directors accepted ethical principles for purchasing on 30. April 1999 and on 22 October 2004 **the Corporate Management Board approved** the use of other certification systems along with the Social Accountability SA 8000 standard
(kilde: <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/sustainable-sourcing/purchasing-principles/>).

The principles are based on the fundamental rights at work accepted by the International Labour Organisation (ILO), the UN Declaration of Human Rights and the UN Convention on the Rights of the Child. The principles are applied to purchases from such developing countries where legislation and/or its supervision do not guarantee that international minimum standards are met by companies.

(Kilde: <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/sustainable-sourcing/purchasing-principles/>).

- The statement of commitment on human rights was approved on 20 May 2016 **by Kesko's Group Management Board.** |
(Kilde: <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/statement-of-commitment-on-human-rights-and-impact-assessment/>)
- Kesko's human rights assessment is reviewed every three years by the Group's Corporate Responsibility Management Team. The last review took place on 15 December 2022. Beginning in 2023 KESKO will report on human rights work in our operations in Norway in line with the Norwegian legislation (Transparency Act LOV-2021-18-99).
(Kilde: <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/statement-of-commitment-on-human-rights-and-impact-assessment/>)

Finland (se vedlegg) - Board of Directors statement
15.12.2022

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

Byggmakker Handel AS

Adresse hovedkontor

Høgslundveien 49, 2020 SKEDSMOKORSET

Viktigste merker, produkter og tjenester

BYGGMAKKER er en av Norges ledende byggevarekjeder i tillegg til inngående og utgående logistikkvirksomhet tilknyttet frakt av byggevarer til markedet. BM har utsalgssteder over hele landet og selger først og fremst ulike typer byggevarer til både forbrukermarkedet og proffmarkedet.

Beskrivelse av bedriftens struktur

Byggmakker er en av Norges ledende byggevarekjeder og eiet av finske Kesko. Kesko Norge ledes av Hilde Kristoffersen som er administrerende direktør både for Byggmakker Handel AS og Onninen AS. Kesko nivå er organisert i funksjonene finans, commerce, forretningsutvikling, HR & kvalitet & bærekraft, IT og Eiendom.

Byggmakker er ledet av Chief Operating Officer Kjell Vidar Dokken. Kjell Vidar rapporterer til administrerende direktør. Byggmakker har egne avdelinger for marketing, offentlige anbud, e-handel og nasjonalt salgsapparat. Videre er Byggmakker salgsutsteder/våre varehus fordelt på 9 ulike regioner avhengig av geografisk lokasjon i Norge. Varehusene selger i hovedsak produkter hvor innkjøp foregår sentralt via hovedkontoret (varestrømmen). Det innebærer at hovedarbeidet knyttet til aktsomhetsvurderinger og oppfølging av Åpenhetsloven skjer sentralt og på Kesko nivå.

HR & kvalitet & bærekraft på Kesko nivå ledet av HR direktør Giert Flock har det formelle ansvaret for implementeringen av etisk handel og arbeidet med åpenhetsloven i Kesko Norge herunder Byggmakker. Bærekraftsansvarlig Hans Joachim Motzfeldt har det operative ansvaret for selve implementeringen i tett samarbeid med kategori avdelingen og juridisk avdeling. Bærekratansvarlig rapporterer til HR direktør og juridisk. I tillegg oppdateres status internt regelmessig og publiseres på www.byggmakker.no og workplace (intern «facebook» i BM Handel)

Den daglige oppfølgingen av arbeidet med aktsomhetsvurderinger skjer i samspill bærekraftsansvarlig, leder for kategori og bærekraftsansvarlig. I tillegg foretar Kesko aktsomhetsvurderinger sentralt gjennom Amorfi BSCI. Dette gjelder i hovedsak direkte leverandører lokalisert i risikoland. Sistnevnte leverandører selger ikke direkte til BM Handel. BM Handel foretar innkjøp via leverandører som må forstås som mellomledd/leverandører. I Q1 2023 gjennomfører Byggmakker Handel en ESG undersøkelse i samarbeid med Cemasys. ESG undersøkelsen inkluderer spørsmålene relatert til oppfølging av Åpenhetsloven og har til hensikt å avdekke risiko som krever videre oppfølging.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

0

Antall ansatte

1 719

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

ikke relevant - vi rapporterer for første gang i 2023

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Miljø- og bærekraftsansvarlig, Hans Joachim Motzfeldt

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

hans.joachim.motzfeldt@byggmakker.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Byggmakker fremforhandler sentrale innkjøpsavtaler for egneide varehus, men har også medlemmer som benytter seg av disse avtalene. Byggmakker har avtale med nærmere 250 ulike leverandører innenfor norsk Byggevarerbransje.

Innkjøpsmodellen skal ikke være et hinder for etisk handel og ikke bidra til unødvendig miljøbelastning. I Miljøfyrtårn har vi vurdert hvor mange vesentlige leverandører som har ISO sertifisering eller tilsvarende. Videre vurderer vi også hvorvidt våre mest solgte produkter fra leverandører har godkjent miljødokumentasjon. I tillegg gjennomfører vi nå CEMASYS undersøkelsen for å få ytterligere informasjon om hvordan våre leverandører i vår leverandørkjede arbeider med etisk handel. Dette vil på sikt styrke vår innkjøpsmodell gitt erfaringene vi gjør oss i tiden som kommer.

Byggmakker prioriterer leverandører som respekterer mennesker, samfunn og miljø. Alle leverandører må signere på Kesko Code of Conduct. Byggmakker ønsker et langsiktig og systematisk samarbeid med våre leverandører og vi krever at leverandørene forplikter seg til å følge våre retningslinjer for ansvarlige innkjøp. Som en del av Kesko konsernet må våre leverandører forplikte seg Amfori BSCI's verdier og prinsipper (<https://www.amfori.org/content/amfori-bsci>) følges av Leverandøren, underleverandører og andre forretningspartnere.

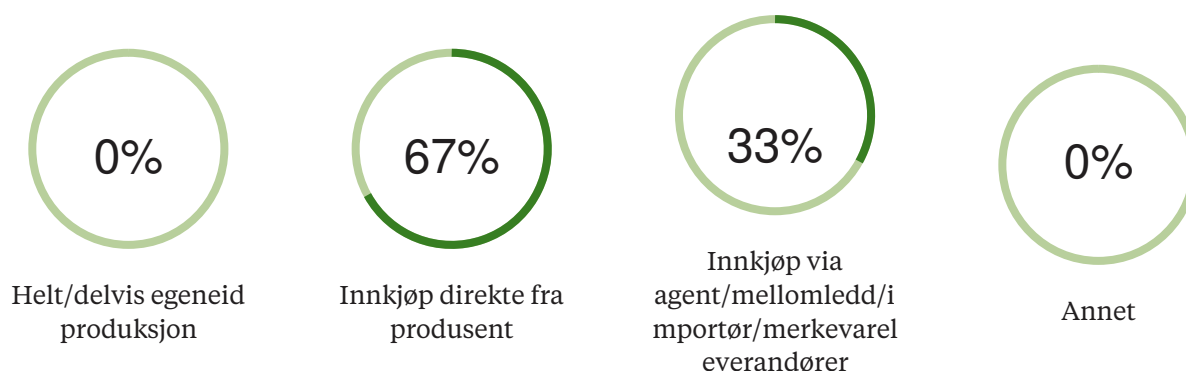
Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

206

Kommentar til antall leverandører

De 206 av 250 er leverandører vi har hovedavtale med. De representerer 95% av Byggmakkers innkjøpsvolum. Vi har derfor prioritert å kartlegge alle 206 via Cemasy's, men samtidig har vi rangert etter innkjøp blant de 206 og vi har utpekt 5 som spesielt viktig for oppfølging da de representerer varegrupper med innsatsfaktorer fra kjente risikoland som Kina, Brasil og Sri-Lanka.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Vi har oppgitt 205 leverandører. Av disse er mange produkter kjøpt kortreist. Vi kjøper kortreiste produkter fra Norge, Norden eller EU. Mange av våre leverandører er produsenter med lokalisert i Norge. Oversikten fremgår under. Øvrige leverandører er mellomledd/agent og ikke produsenter.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Norge : 64

Sverige : 7

Estland : 1

Vi har utarbeidet en ESG undersøkelse inkludert spørsmål om hvordan de arbeider med Åpenhetsloven og Etisk Handel. Vi ønsker at undersøkelsen skal gi oss bedre innsikt i hvordan våre leverandører arbeider med temaet.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.

Antall arbeidere

1 910

Antall produsenter dette er basert på

6

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

319

Kommentar til antall arbeidere

BM kategori har prioritert 6 leverandører vi skal jobbe tettere mot i neste steg på aktsomhetshjulet. Senere i rapporten fremgår hvordan vi har vurdert oss frem til disse 6. Dette betyr ikke at vi ikke skal gå i dybden på øvrige leverandører men vi vil starte med disse 6 da de peker seg ut spesielt. Summen av antall ansatte for de 6 utvalgte er hentet fra www.proff.no

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Trelast	Estland Norge Sverige
----------------	-----------------------------

Varekategorien Bygghandel omsetter mest av er trelast. Bygghandel er PEFC sertifisert.

BMH har som policy å kjøpe trelast og trebaserte plater fra PEFC sertifiserte selskaper, og kjøper ikke varer innen sertifiserte kategorier fra leverandører utenfor EU (førsteleddsimportør). Dette er tatt inn i kjedens skriftlige innkjøpsavtaler med leverandøren. Vi anser det for lite sannsynlig at varer uten sertifisering skal kunne bli distribuert via kjedens innkjøpsavtaler ut til medlemmer/markedet.

Trevirke vi omsetter er hovedsakelig utvunnet fra norske skoger, Sverige og Estland. Alle våre viktigste leverandører er PEFC sertifisert og volumet vi omsetter (volum mer enn 70% av totalt volum) er sertifisert i tråd med PEFC standarden.

PEFC standarden legger til grunn aktsomhetsvurderinger ved innkjøp.

Sertifiseringen omfatter varegruppene trelast og trebaserte plater som er registrert i den felles offentlige databasen NOBB som alle byggevareleverandører registrerer sine produkter, dokumentasjon og produktdata. Leverandører som ikke er PEFC sertifisert eller leverer varer innen varegruppene som er PEFC kontrollert skal gjennom en Due Diligence (DDS) evaluering iht. PEFC standarden 2002:2020. Vi utfører evalueringen på et tilpasset DDS risikoskjema for enkelt leverandør som ikke kan oppgi et PEFC sertifikat og vi arkiverer evalueringen. Hensikten med due diligence (aktsomhetsvurdering) er å avdekke varenes opprinnelse, treslag, verdikjede og relevant informasjon for å vurdere risikoen for at varer fra kontroversielle kilder kommer inn i en PEFC sertifisert forsyningskjede.

Bygghandel Handel, i tråd med kravene til å være PEFC sertifisert, forplikter seg til å innhente tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere risikoen og risikobegrensende tiltak for hver enkelt leverandør. Fremstår leverandøren som troverdig, varen har kjent opprinnelse, tilvirkning, sammensetning, dokumentasjon og sertifikater og ikke medfører risiko for at varen kommer fra kontroversielle kilder betegnes leverandørens varer som «PEFC Controlled Sources» i leverandøroversikten. Alle leverandører som gjennomgår DDS evaluering skal konkluderes og arkiveres.

NB! Klassifiseres leverandøren med «Stor risiko» skal Bygghandel iverksette tiltak overfor leverandøren eller i ytterste konsekvens fjernet produktet fra varestrømmen i Bygghandelskjeden. Tiltak loggføres intern revisjonslogg. Hvert år må Bygghandel gjennomføre revisjon med ekstern revisor for å opprettholde PEFC sertifiseringen.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer* og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.byggmakker.no/side/policy-for-etisk-handel>

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, miljø og klima?

Policy for etisk handel i Byggmakker Handel AS følger under. Den ligger også ute på vår webside byggmakker.no

Policy

Føringer vårt arbeid og innretningen av vår policy for etisk handel i Norge er forankret i policy og retningslinjer fra vår eier Kesko.

(kilde: <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/sustainability-policies/> for mer informasjon).

Kesko sitt styre godkjente allerede i 1999 den første policy for etisk Handel i Kesko. I årene etter er denne videreutviklet videre i tråd med forventninger og krav.

Byggmakker sin policy for etisk handel er som følger:

Vi (Les: Byggmakker) arbeider for oppnå en mer bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø. Vårt bærekraftsarbeid er forankret i vår bærekraftstrategi som er organisert i fem prioriterte områder:

1. Natur og klima, herunder sirkulærøkonomi
2. Biologisk mangfold og naturkrise
3. Ansvarlig verdikjede
4. Mangfold og likhet
5. God eierstyring (good governance)

Under hvert prioritert område er det etablert handlingsplaner og indikatorer («KPI'er») for å måle egen innsats, fremdrift og resultater.

Prioriterte områder er forankret i FNs bærekraftsmål hvor vi har valgt 4 av FNs bærekraftsmål:

- Mål nummer 13 - stoppe klimaendringene
- Mål nummer 12 - ansvarlig forbruk og produksjon
- Mål nummer 5 – likestilling mellom kjønnene
- Mål nummer 8 - anstendig arbeid og økonomisk vekst

Mål «stoppe klimaendringene»: Vi skal oppnå karbonnøytral drift i egen virksomhet innen 2025 og utslippsfri fri drift innen 2030. Vi skal anvende energi fra fornybare energikilder til oppvarming og redusere vårt forbruk av fossilt drivstoff i vår transport til kunder. Vi utøver innflytelse gjennom våre leverandøravtaler og oppfordrer leverandører til innføre egne klimagassmål og handlingsplaner med mål om å redusere utslipp.

Mål «ansvarlig forbruk og produksjon»: Vi vektlegger ressurseffektiv bruk av innsatsvarer i vår daglige drift. Innsatsvarer er plast, papp, papir, energi, drivstoff, metaller eller andre material- og råvareressurser vi trenger for å drifte butikken vår. Målet omfatter også vårt arbeid med mer sirkulærøkonomi. Vi forventer at våre leverandører arbeider med det samme.

Mål «likestilling mellom kjønnene»: Vi forsterker vår innsats for mer mangfold i egen virksomhet. Våre ansatte er vår viktigste ressurs. Vi er tjent med likhet mellom kjønnene, ulik etnisitet og legning, lik lønn for like oppgaver. Dette sikrer variasjon og tiltrekker kompetanse som gjør vår virksomhet bedre rustet for fremtiden.

Mål om «anstendig arbeid og økonomisk vekst»: Vi arbeider for at innkjøpte produkter produseres på en ansvarlig måte. Vi etterspør produkter med lav miljøpåvirkning over livsløpet og arbeider for minst mulig negativ påvirkning på menneskene i verdikjeden.

Kesko Group og Byggmakker Handel AS

Som en del av den finske K-gruppen Kesko, etterlever vi ulike konvensjoner og retningslinjer. Våre etiske retningslinjer er grunnleggende for alt vi foretar og nedfelt i vår Code of Conduct (COC). Hver enkelt medarbeider forplikter seg til å overholde vår COC.

Vi forventer at våre leverandører og samarbeidspartnere gjør det samme. Se retningslinjer rettet mot våre samarbeidspartnere og leverandører (Se vedlegg: Bærekraftig forretningspraksis og etisk handel i Byggmakker Handel AS. Retningslinjer for samarbeidspartnere og leverandører)

Krav til vår egen virksomhet innenfor etisk handel

Vi skal følge alle overordnede prinsipper for grunnleggende menneskerettigheter forankret i FN- og ILO-konvensjoner. Lovgivning på aktuelle produksjonssteder skal respekteres. Der nasjonale lover og reguleringer dekker samme tema som prinsipper, skal høyeste standard alltid gjelde. Internasjonale konvensjoner og menneskerettigheter ligger til grunn for våre overordnede forpliktelser i forhold til grunnleggende menneskerettigheter.

Vår COC og vårt medlemskap i Etisk Handel Norge forplikter oss til å arbeide aktivt for å unngå negativ påvirkning i verdikjeden. Vi erkjenner at en ansvarlig verdikjede oppnås gjennom respekt for mennesker, samfunn og miljø. Vi erkjenner at vår virksomhet kan bidra til negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i innkjøpskjeden. Vi erkjenner også at vår rolle i verdikjeden kan bidra til å skape en positiv utvikling i leverandørkjeden. Vår virksomhet skal derfor etterleve følgende krav:

Vi skal gjennomføre aktsomhetsvurderinger.

Vi skal foreta risikokartlegginger og vurdere muligheten for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Vi skal arbeide for å forebygge og redusere negativ påvirkning.

Vi skal forsøke å stanse negativ påvirkning gjennom tiltak

Vi skal forsøke å gjenopprette skade som har oppstått.

Vi skal overvåke og vurdere effekten av tiltakene.

Vi må kommunisere tiltakene til berørte

En leverandører som er ansvarlig for negativ påvirkning er også ansvarlig for gjenoppretting.

Øvrige krav til vår egen virksomhet

Retten til fri fagorganisering og andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon skal ivaretas.

Arbeiderrepresentanter og relevante interessenter skal involveres i vårt bærekraftsarbeid.

Alle våre ansatte skal følge vår antikorrupsjons-policy

Oss selv, våre samarbeidspartnere og leverandører skal unngå aktiviteter i land som er pålagt handelsboikott av FN og/eller norske myndigheter.

Vår plikt ovenfor samarbeidspartnere og leverandører

Vi skal forvalte vår innkjøpspraksis slik at dette ikke undergraver leverandørers mulighet etterleve våre krav.

Vi søker langvarig samarbeid med leverandører som viser vilje- og evne til å jobbe for positiv utvikling i leverandørkjeden.

I vår dialog med leverandører skal vi ved behov bidra med relevant kompetanse eller ressurser, slik at våre leverandører er i stand til å etterleve våre krav.

Våre samarbeidspartnere og leverandører skal arbeide målrettet og systematisk for å etterleve menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, antikorrupsjon, dyrevelferd og miljø.

Hvis en av våre leverandører ikke viser interesse eller vilje til å etterleve våre retningslinjer vil i ytterste konsekvens samarbeid og kontrakt med leverandør avsluttes. Men først vil vi søke dialog og forsøke å forbedre det negative som forekommer i samarbeid med leverandør.

I tillegg til vår Byggmakker policy for etisk handel har vi også egne retningslinjer rettet til våre leverandører.

Våre retningslinjer rettet mot våre leverandører har vi gitt navnet: "Bærekraftig forretningspraksis og etisk

handel i Byggmakker Handel AS. Retningslinjer for samarbeidspartnere og leverandører".

Retningslinjene fremgår i hovedavtalen vi inngår med leverandører. Hver enkelt leverandører må underskrive på at de forplikter seg våre retningslinjer.

Både policy og retningslinjer er forankret i internasjonale konvensjoner og krav til oppfølging av menneskerettigheter. Alle dokumenter blir sendt leverandører og interessenter på forespørsel. På vår webside har vi lagt vår policy og vi forklarer siste status om vårt arbeid med Åpenhetsloven.

Kesko Norge har også utviklet en "code of conduct" vi sender til våre samarbeidspartnere og som skal etterleves.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Grunnlaget for vår Policy er forankret i Kesko konsernets policy for ansvarlig innkjøp. Bygghandelen AS er eiet av Kesko konsernet og må følge alle policier og retningslinjer utarbeidet av konsernet innen etisk handel (responsible sourcing).

Grunnlaget bak forpliktelsene som fremgår i dagens BM policy ble første gang godkjent av styret i Kesko konsernet i 1999.

"Kesko's Board of Directors accepted the ethical principles for purchasing on 30. April 1999. The principles are based on the fundamental rights at work accepted by the International Labour Organisation (ILO), the UN Declaration of Human Rights and the UN Convention on the Rights of the Child. The principles are applied to purchases from such developing countries where legislation and/or its supervision do not guarantee that international minimum standards are met by companies." The supplier can prove that it fulfills Kesko's ethical requirements by obtaining a neutral social certification for its operations. (kilde: <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/sustainable-sourcing/purchasing-principles/>).

"Kesko's Board of Directors approved these principles on 30 April 1999, and on 22 October 2004 the Corporate Management Board approved the use of other certification systems along with the Social Accountability SA 8000 standard." (kilde: <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/statement-of-commitment-on-human-rights-and-impact-assessment/>).

Prinsippene ble utviklet videre og i 2016 publiserte Kesko for første gang sin komplette "statement of commitment on human rights and impact assessment in compliance with the UN's Guiding Principles on Business and Human Rights". Dette ble godkjent Kesko styret den 20 september 2016.

"The statement of commitment on human rights was approved on 20 May 2016 by Kesko's Group Management Board and on 20 September 2016 by Kesko's Board of Directors." (kilde: <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/statement-of-commitment-on-human-rights-and-impact-assessment/>)

Kesko utvikler seg videre og hvert tredje år foretas en gjennomgang og seneste gjennomgang var i desember 2022.

Ved siste gjennomgang, i desember 2022, inkluderte Kesko konsernet Kesko Norges forpliktelser i forhold til Åpenhetsloven.

"Kesko's human rights assessment is reviewed every three years by the Group's Corporate Responsibility Management Team and updated correspondingly on the Kesko.fi pages. The last review took place on 15 December 2022. Beginning in 2023, we will report on human rights work in our operations in Norway in line with the Norwegian legislation (Transparency Act LOV-2021-18-99). (kilde: <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/statement-of-commitment-on-human-rights-and-impact-assessment/>)

Policy for Bygghandelen er forankret i Kesko policy og statements. Innholdet følger samme prinsipper og forpliktelser knyttet til menneskerettigheter som Kesko styret og ledelse har forpliktet seg helt siden 1999 og utviklet videre og senest i desember 2022.

BM policy for Norge er fremlagt og godkjent av konsernledelsen i Norge (NMT møte). Policy ble tatt til etterretning av konsernledelse da innholdet allerede følger pålagt policy godkjent av Kesko sitt styret. Som et selskap i Kesko gruppen er KEKSO policier gjeldende for BM Handel. Den norske versjonen er forankret i vårt juridiske rammeverk knyttet til internkontroll (august 2022). Konsernadvokat og konserndirektør for HR, kvalitet og bærekraft har godkjent innhold og forankring.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?

Den daglige oppfølgingen av arbeidet med aktsomhetsvurderinger i Norge skjer i samspill bærekraftsansvarlig, ledelsen for kategori i Bygghandel og kontrolleres av juridisk ansvarlig. I tillegg rapporteres det overordnet om status i arbeidet i forbindelse med kvartalsvise møter med Finland. Bærekraftsansvarlig har også løpende dialog med Finland om ulike temaer knyttet til bærekraft herunder problemstillinger knyttet til supply chain og etisk Handel. Siste dialog var rundt solcelle produksjon i Kina og hvordan vi skal følge opp dette arbeidet videre for å ha god nok kunnskap om vår verdikjede.

Kesko har over flere år utført sitt arbeid i tråd med aktsomhetsvurderinger. Selskapet prioriterer arbeidet rundt direkte leverandører lokalisert i risikoland. Målet til Kesko er at 100% av alle Kesko direkte leverandører, lokalisert i risikoland, skal gjennomgått revisjoner om sosial bærekraft innen 2024. Gitt resultatet av revisjoner følger passende oppfølging og oppretting av negative forhold.

Kesko er medlem og deltar i amfori BSCI. Når leverandører i høyrisikoland følges opp bruker Kesko internasjonale revisjons- og sertifiseringssystemer for samfunnsansvar, først og fremst arbeidsmetodikken som følger av amfori BSCI. Kesko forplikte alle sine direkte og mellomledd leverandører å følge prinsippene i amfori BSCI Code of Conduct. Noen av Kesko sine leverandører er selv amfori-medlemmer.

Kesko godtar også andre vurderingssystemer for samfunnsansvar dersom deres kriterier samsvarer med amfori BSCI-revisjon I samsvar med amfori BSCI-driftsmodellen gjennomføres en full revisjon ved fabrikker hvert annet år for å vurdere hvert delområde av revisjonsprotokollen. Dersom en fabrikk mottar et revisjonsresultat på C, D eller E, må det arrangeres en oppfølgingsrevisjon innen 12 måneder for å vurdere manglene som er identifisert i den fullstendige revisjonen og de korrigerende tiltakene som er iverksatt for å rette dem opp.

Korrigerende tiltak og deres oppfølging inngår i revisjonsprosessen. Kesko avslutter ikke samarbeidet med en leverandør som forplikter seg til å løse klagen spesifisert i revisjonsrapporten. Kesko rapporterer om sine revisjonsprosesser for samfunnsansvar og revisjonsresultater mer detaljert i sine årsrapporter (sustainability rapport for 2022).

I Bygghandel har vi gjennomgått vår leverandørkjede for å finne ut i eventuelle risikoland våre leverandører er lokalisert. Vår konklusjon er at Bygghandel ikke kjøper fra direkteleverandører i risikoland. Alle våre innkjøp foretas gjennom mer kortreiste leverandører og må forstås som mellomledd leverandører. For Bygghandel er det derfor viktig å få en bedre oversikt over hvordan våre underleverandører i Norge, Norden og EU arbeider i tråd med våre forpliktelser etter Åpenhetsloven. Bygghandel er pålagt etter loven å kartlegge og vurderer faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som virksomheten enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til virksomhetens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere» (Kilde: Åpenhetsloven § 4, bokstav b. (se: <https://www.forbrukertilsynet.no/apenhetsloven/trinn-2-kartlegging-og-vurdering-av-negative-konsekvenser>))

I mars 2023 sendte vi derfor ut en større ESG undersøkelse i samarbeid med Cemsys. Undersøkelsen er sendt til 204 leverandører og skal kartlegge hvordan våre underleverandører arbeider i tråd med åpenhetsloven. Vi vil deretter prioritere oppfølging av leverandører gitt tilbakemeldinger i undersøkelsen.

I tillegg har kategoriteamet i samarbeid med bærekraftsansvarlig foretatt en risikovurdering av hvilke varegrupper vi selger med komponenter som trolig har opprinnelse fra risikoland. På denne måten har vi arbeidet oss frem til utvalgte leverandører som skal få særskilt oppfølging. Det vil være flere av våre mellomleverandører som selger disse varene med tilhørende komponenter. Undersøkelsen vil gjøre oss i stand til å prioritere enda bedre over hvilke leverandører vi bør følge i prioritert rekkefølge i etterkant.

Konklusjonen er armeringsstål, aluminium, metaller i vindusløsninger, tekstiler. Dette knytter seg til blant annet til verneutstyr, bekledning, profiler innenfor stål og metaller og festemidler. Leverandører som befinner seg innenfor disse varegruppene vil bli spesielt prioritert i første omgang. Cemsys undersøkelsen inkluderer også disse leverandørene.

Kategori har ansvar for innkjøp. I en kategoriavdeling sitter kategorisjefer med ansvar for å forhandle med en gruppe utvalgte leverandører. Kommunikasjon og oppfølging av kategori i samarbeid med bærekraftsansvarlig er nødvendig for å få fremdrift i arbeidet.

Når vår kartlegging og prioritering er på plass vil vi starte den mer spesifikke oppfølgingen av de enkelte leverandørene. Vi må ta dette trinn for trinn da det er ressurskrevende og tidkrevende arbeid.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Bærekraftsansvarlig rapporterer til konsernsjef for kvalitet og bærekraft hver måned. I tillegg arbeider kategori løpende med egen oppfølging. Videre er arbeidet forankret i vår action plan for oppfølging av KPIer under vår bærekraftstrategi. Oppfølging av arbeidet med Åpenhetsloven er en av våre KPIer under vår handlingsplan for mer bærekraft frem mot 2024. Kategori har også gjennomført enkelte kurs i regi av Etisk Handel Norge.

Bedriften har en egen intern facebook løsning hvor vi publiserer utviklingen i arbeidet. I tillegg legger vi ut informasjon på internett.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Kategoriens ansvarlig gjennomfører ulike kurs i regi av Etisk Handel og seminarer, workshops i regi av ulike organisasjoner og oftest ulike advokatfirmaer/konsulentfirmaer

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Kesko har utarbeidet en bærekraftstrategi inndelt i 4 prioriterte hovedområder som er

Natur og Klima
Verdikjede
Våre ansatte
God eierstyring (governance)

Vil man lese om arbeidet med bærekraft og vår Kesko strategi kan man lese mer her:

- <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/sustainability-management/>

- <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/sustainability-strategy/>

De fire hovedområdene er forankret i flere av FNs bærekraftsmål, men har underliggende målsettinger og KPIer. I sin helhet handler dette om hvordan Kesko Norge skal redusere sin egen påvirkning på klima, miljø og sosiale forhold innenfor ulike tematiske områder.

Dette nedfeller seg i hvordan vi arbeider med egne og klimagassutslipp fra våre leverandører. Summen av innsatsen skal redusere den negative påvirkningen på mennesker, samfunn og miljø over tid. Våre klimamål er klimanøytralitet innen utgangen av 2025. Innen 2030 er vårt mål tilnærmet null utslipp. Dette omfatter egeneiet transport og energibruk i egen drift.

Våre mål for vår verdikjede er knyttet til oppstrøm - og nedstrøms verdikjede. Arbeidet som skjer sentralt via Kesko rettet mot direkte leverandører er sentralt, men i tillegg arbeidet vi skal utføre som følge av åpenhetsloven. Et viktig mål for Bygghuset er at vi skal oppnå et basis nivå for vårt arbeid med Åpenhetsloven så raskt som mulig og arbeide med stegene i aktsomhetshjulet. I dette arbeidet har det vært sentralt å kartlegge leverandører så raskt som mulig for å fremskaffe en oversikt over det videre arbeidet vi må gjøre frem mot 2024. I tillegg til menneskerettighetsperspektivet i vår oppstrømsverdikjede er også miljøegenskapene til produktene vi selger. Bygghuset etterspør derfor tredjepartsverifisert miljødokumentasjon fra alle våre leverandører og vi foretrekker produkter med anerkjente miljømerker.

Kesko sin annual report for 2022, 2021 og 2020 inneholder våre bærekraftsrapporter, som er utarbeidet i tråd med den internasjonale GRI standarden som forklarer og illustrerer hvordan vi arbeider med våre fire prioriterte hovedområder som nevnt over. Rapporten forklarer i hvilken grad vi har hatt negativ eller positiv utvikling særlig knyttet til utvalgte direkte leverandører lokalisert i risikoland. (kilde: https://www.kesko.fi/globalassets/03-sijoittaja/raporttikeskus/2023/q1/kesko_annual_report_2022.pdf)

I tillegg til dette arbeidet som gjøres av Kesko sentralt skal Bygghuset også kartlegge våre lokale direkte leverandører. Mange av disse er jo lokalisert i Norge eller EU land. I tillegg kjøper vi fra mellomledd leverandører (som ikke har egen produksjon men driver med import). Vi trenger også mer kunnskap om hvordan disse leverandørene arbeider med sine respektive underleverandører og egen verdikjede i tråd med Åpenhetsloven. En slik kartlegging har foretatt i samarbeid med Cemasis. I løpet av H1 2023 forventer vi å ha en bedre forståelse av hvilke leverandører vi må undersøke nærmere med tanke på eventuell risiko bakover i leverandørkjeden.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Kesko har som nevnt tidligere utviklet en felles bærekraftstrategi på tvers av konsernet prioritert etter fire hovedområder.

Videre er de fire hovedområdene i strategien nedfelt i vår nasjonale "actionplan" (på engelsk siden dette er arbeidsspråket internt mot Finland) tilpasset med nasjonale KPI'er. KPIene er tilknyttet hvert av de fire hovedområdene .

Handlingsplanen følges opp kvartalsvis og dekker ulike deler av organisasjonen. Vi anvender en trafikklys modell for å illustrere vår "score" på fremdrift på handling. I tillegg rapporterer vi hvordan vi scorer i forhold til konkrete KPI mål. For eksempel er oppfølgingen av vår logistikk virksomhet viktig.

Det er innenfor logistikk klimapåvirkningen fra vår egen drift er størst. Vi kjøper kun elektrisitet med opprinnelsesgarantier.

Oppfølging av våre produktleverandører er også svært viktig da de representerer våre indirekte utslipp. Innen 2026 er Kesko sitt mål at 67% av våre leverandører, målt i forhold til innkjøp, skal være medlem av CDP med egne vitenskapelige utslippsmål (SBTI mål).

Leverandørenes virksomhet har også stor påvirkning på mennesker og miljø. . Som nevnt tidligere er vårt mål at 100% av våre direkte leverandører i risikoland skal ha gjennomført revisjoner innen utgangen av 2024. I tillegg som nevnt flere ganger skal Byggmakker fortsette arbeide etter Åpenhetsloven.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Leverandørene må forplikte seg til Kesko Code of Conduct. Leverandørene får CoC tilsendt som et eget dokument. I tillegg signeres de på at de skal følge prinsippene som følger av Code of Conduct (referanse Code of Conduct: <https://www.kesko.fi/en/company/responsibility/k-code-of-conduct/>).

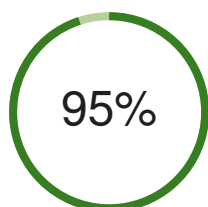
I forbindelse med oppstart av vårt arbeid med Åpenhetsloven utarbeidet vi retningslinjer som skal etterleves av våre leverandører. Disse er forankret i FNs konvensjoner om menneskerettigheter som følger som vedlegg til retningslinjene. Vi kommuniserer dette gjennom leverandøravtaler og i dialog med leverandører.

I våre hovedavtaler finnes også relevante minimumskriterier som leverandørene må følge.

I september 2022 gjennomførte vår administrerende direktør Hilde Kristoffersen et "kickoff" med våre leverandører. På møtet fremhevet hun Kesko sine forventninger til leverandørene knyttet til deres arbeid med Etisk Handel. Kesko setter krav om at leverandører skal arbeide seriøst med dette. I samme periode presenterte bærekraftsansvarlig til alle egeneide medlemmer i Byggmakker hvordan vi er påkrevet å arbeide med Åpenhetsloven og at dette også gjelder for medlemmer.

Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

2022

Ingen hovedleverandører får kontrakt med Byggmakker uten at de har signert på at de forplikter seg til Kesko retningslinjer (Byggmakker) for etisk Handel.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Kesko Norge ansatte egen bærekraftsansvarlig 1. desember 2021. Bærekraftsansvarlig er ansvarlig for den operative oppfølgingen av Åpenhetsloven sammen med kategori og juridisk. Erfaringen så langt viser at arbeidet stiller store krav til kartlegging og oppfølging. En viktig betraktning er at rapportering ikke må være til hinder for den daglige operative oppfølgingen arbeidet med Åpenhetsloven. Det er det operative arbeidet, knyttet til kartlegging av risiko og oppfølging av risiko for å begrense negativ påvirkning, som er det viktigste vi kan gjøre.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Vår risikokartlegging per dags dato peker i retning av disse temaene er særskilt viktig å undersøke i kontakt med våre prioriterte leverandører	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Lønn Arbeidstid Korrupsjon	Norge Vest-Europa

Når vi er gjennomført vår totale kartlegging av våre 204 leverandører vil vi vurdere hvordan dette prioriteres videre.

Vi skal starte på dette arbeidet H1 2023. Vi har kartlagt så langt at alle våre leverandører i Bygghandelen befinner seg i Norge, Norden eller EU. Vi har avdekket at Bygghandelen ikke har noen direkte leverandører fra risikoland. Vi kjøper fra direkte leverandører lokalisert i Norge, Norden eller EU. Eventuelt gjennom mellomledd (import)/agenter.

Samtidig vet vi at produktene som kjøpes av norske leverandører består av ulike materialer, for eksempel tekstiler og utvalgte metaller. Dette er innsatsfaktorer/materialer som ofte kan ha sin opprinnelse fra utvalgte risikoland. Når vi ble kjent med hvilke risikoland vi har med indirekte i vår leverandørkjede og hvilke negative arbeidsmiljøforhold det større risiko for i nettopp disse landene, utpeker enkelte temaer seg mer enn andre. Verktøyet "risikosalient tool" har vært svært nyttig i denne sammenheng: Det vi ser er at retten til (1)"organisering og tariffavtaler", (2) "lønn", (3) "korrupsjon" og (4) "arbeidstid" ser ut til å komme høyest opp i forhold varegrupper og risikoland vi har kartlagt så langt. Undersøkelsen vi bruker via CEMASYS spør også spørsmål knyttet til ovennevnte problematikk. På den måten får vi enda bedre oversikt som er nyttig i arbeidet i tiden fremover.

Vi har også valgt å vurdere hvilke leverandører vi har høyest omsetning på. På den måten ser vi raskt ovennevnte risiko er sammenfallende med de større varegruppene vi omsetter. Det hjelper oss å prioritere enda skarpere tror vi fremover.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

A) se tidligere forklaring i forrige avsnitt om hvordan vi har kommet frem til våre prioriteringer

B) I utgangspunktet har vi ikke definert noen grupper utenfor, men prioritert spesifikke varegrupper først gitt at disse trolig har opprinnelse fra risikoland

C) Vi har lest OECD og verdensbank rapporter, deltatt på kurs i bærekraft og endringsledelse i regi av Virke, kurs med Etisk Handel. I tillegg har vi anvendt verktøyet "Risk Salient tool" som vi har fått gjennom Etisk Handel Norge. Det følger metodikk som gjør det mulig å peke ut kategorier som bør prioriteres.

D) Solceller er et stort satsningsområde for Kesko Norge. Vi selger noe gjennom Bygghjelp og mye i Onninen. Her har vi prioritert ekstra innsats i samarbeid med Virke, Amnesty International med flere aktører. Dette er for å skaffe oss bedre oversikt over verdikjeden. Arbeidet iverksette våren 2023.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Dette vil vi undersøke nærmere når vi har etablert dialogen med utvalgte leverandører vi ønsker å prioritere fremover, eksempelvis tekstil leverandører, leverandører av produkter som inneholder metaller eller stein osv. Ut i fra de 6 leverandørene vi har prioritert for videre oppfølging fremgår det av risikokartlegging at negative forhold knyttet til fagorganisering, lønn, arbeidstid og korrupsjon kan alle være negative forhold vi bør være spesielt oppmerksom på.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Vår risikokartlegging per dags dato peker i retning av disse temaene er særskilt viktig å undersøke i kontakt med våre prioriterte leverandører
Overordnet mål :	1. Kartlegge grundig hvilke leverandører vi må undersøke nærmere. 2. Prioritere og kontakte leverandører for å få dokumentasjon på at de har oversikt over eventuell negativ påvirkning eller ikke. 3. Vi forventer å undersøke arbeidsforhold i lys av 1-4 tematiske områder som fremkom ved bruk av risksalient tool (1.organisering, 2.lønn, 3.korrupsjon og 4.arbeidstid)
Status :	se siste status som vi publiserer løpende på https://www.byggmakker.no/side/apenhetsloven
Mål i rapporteringsåret :	Kartlagt at vi har/ikke har direkteleverandører i risikoland. Kartlegge hvilke varegrupper vi bør prioritere i lys av innhold, risikoland og omsetning Kartlegge direkteleverandører i Norge og EU og deres verdikjede hvor vi samtidig kartlegger deres miljøarbeid knyttet til produkter Kartlegge mellomledd/agenter i Norge som ikke er en direkte leverandør (produsent) i Norge eller EUo Iverksatt våre første aktsomhetsvurderinger (fase 3 i aktsomhetshjulet og utover) av våre mellomledd leverandører (i tillegg til PEFC og direkteleverandører som allerede utføres) for å stanse eller begrense eventuell negativ påvirkning. Kontroll på mellomleddleverandører, kontroll på evt direkteleverandører i risikoland og bruk av PEFC ordningen mener vi bør dekke det meste av våre leverandører.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Vår største varegruppe i forhold til omsetning og direkte leverandør lokalisert i Norge eller EU er trevirke. PEFC sertifiseringskravet som allerede eksisterer for denne varegruppen skal sikre at trevirket er produsert på en bærekraftig måte. Er trevirket sertifisert må produksjonen følge en rekke krav herunder svært lav toleranse for noen former for negativ påvirkning på mennesker og miljø. I tillegg må alt trevirke som eventuelt ikke kan oppgi en sertifisering gjennomgå en nøye due dilligence prosess for avdekke eventuelle negative forhold. I tillegg ble arbeidet gjennomgått av ekstern sertifisør hvert år for å sikre at vi har kontroll på verdikjeden.

Samme tilnærming vil foretas på utvalgte mellomleddleverandører i tiden fremover. Vi vil starte med de 6 prioriterte.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Målet er å identifisert eventuelle caser hvor det er reell risiko og hvilke vi har valgt ut å jobbe videre med. Vi har allerede kartlagt 6 leverandører for videre rapportering. Hvis issues vil vi prioritere tiltak mot disse.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

I vår bærekraftstrategi på Kesko nivå som også gjelder for Norge har Kesko følgende mål knyttet til naturmangfold/biodiversitet:

Create a biodiversity program to reduce negative biodiversity impacts.

Chemical policy to be created and implemented by 2024.

No net biodiversity loss to be caused by own operations 2025 onwards.

Det er Kesko som lager føringene til hvordan Byggmakker skal arbeide planmessig for å ikke bidra til negativ påvirkning på biologisk mangfold. Når dette er klart fra Kesko sin side vil implementere dette på en passende måte.

Til informasjon er Byggmakker miljøfyrtårn sertifisert. Her må alle varehusene gjøre rede for om de har egne park eller hageanlegg eller ikke. I tilfelle hageanlegg må det gjøres rede for hva som er plantet som eventuelt kan skade biologisk mangfold osv og hvilke tiltak varehuset eventuelt har iverksatt.

3.B.2 Reduksjon av klimagasutslipp

Eier av Byggmakker Handel er Kesko Group. Kesko har forpliktet seg til vitenskapsbaserte utslippsmål (SBTI). Byggmakker er inkludert inn under SBTI målet. SBTI målet inkluderer også vårt arbeid for å bidra til at våre leverandører reduserer våre utslipp. Sistnevnte gjør vi i stor grad gjennom å påvirke leverandører til å følge prinsippene i henhold til Carbon Disclosure Project (CDP)

Byggmakker har som mål å oppnå karbonnøytral drift innen 2025 og tilnærmet nullutslipp i 2030. Dette omfatter egneide transport kjøretøy (kranbiler, varebiler, lastebiler, gaffeltrucker) og bruk av energi til oppvarming.

Dette gjennomføres gjennom investeringsplan når vi skifter ut eksisterende kjøretøy. Målet er en større flåte med biogassbiler/elektrisitet. Vi vurderer også kun innleie av kjøretøy i fremtiden (slutte med egneide biler). Per i dag har vi allerede skiftet ut nesten alle diesel (gaffel) trucker med elektriske trucker.

Utfordringen er at mer miljøvennlige kjøretøy er dyrere å kjøpe inn og mange av dem har begrenset kjørelengde. I tillegg er infrastruktur for fylling av biogass og el-lading til lastebiler under utvikling. Dette påvirker også handlingsrommet i investeringsstrategien.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Kesko mål:

Lage leverandørpolicy for miljø innen 2023

Dekke 100% av direkteimportleverandører lokalisert i risikoland med ansvarsrevisjoner innen 2024

Med alle våre hovedleverandører har vi årlige leverandørforhandlinger.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Byggmakker er miljøfyrtårn sertifisert på hovedkontor og varehusnivå.

Byggmakker er PEFC sertifisert på hovedkontornivå og skal PEFC sertifisere alle varehus (mål innen 2024)

Byggmakker vil trolig bli ISO 14001 sertifisert innen de nærmeste 3 år.

Kesko vurderer Ecovadis sertifisering.

Vi prioriterer produkter med anerkjente miljømerker og miljødokumentasjon. I Miljøfyrtårn har vi kartlagt vesentlig del av våre produkter (innkjøpsverdi) og hvor mange som har miljømerking.

Alle vesentlige produkter (de byggevarene vi har høyest omsetning på) vi selger har tilgjengelig tredjepartsverifisert miljødokumentasjon (EPD). I tillegg er en rekke produkter svanemerket eventuelt med andre miljømerker. Dette er synlig for kunden i vår nettbutikk.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Vi har dette som krav i våre kontrakter.

Vår policy og retningslinjer til våre leverandører legger til grunn at vår leverandørkjede ikke skal bidra til å hindre denne typen arbeidsrettigheter. Disse rettighetene er også utpekt som viktige i vår egen risikokartlegging som vi vil følge opp etter hvert som vi avslutter kartleggingsfasen.

Vi spør hvordan leverandørene forholder seg til dette i vår CEMASYS undersøkelse i forbindelse med oppfølging av Åpenhetsloven.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Vi har utviklet bærekraftsopplæring til internt bruk og denne knytter seg til ulike temaer som:

1. Arbeidet vårt under våre 4 utvalgte FNs bærekraftsmål
2. Hvordan vi skal arbeide med våre prioriterte områder (natur og klima, verdikjede, ansatte og governance) i vår bærekraftsstrategi)
3. Målrettet seminarer/workshops rettet mot ansatte om hvordan vi arbeider med Åpenhetsloven og tilsvarende mot våre medlemmer.
4. Kesko lager opplæringsprogram innen bærekraft knyttet til strategien og prioriterte områder som skal implementeres Q4 2023.
5. Kesko Kick off, leverandørforhandlinger, BtoB møter med leverandører hvor vi forklarer hvorfor vi må følge Åpenhetsloven
6. CEMASYS undersøkelse som retter seg til 204 av våre leverandører hvor de får mange relevante ESG spørsmål.
7. Vi vil vurdere på et senere tidspunkt om vi skal lage leverandørseminarer hvor vi forklarer kravene etter åpenhetsloven og hvilke forventninger vi har til våre leverandører

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Vi har i utgangspunktet nulltoleranse for dette.

Alle våre leverandører må bekrefte at de følger våre Code of Conduct for samarbeidspartnere.

I tillegg må leverandør underskrive på i våre leverandører at de følger våre minimumskriterier og retningslinjer for etisk Handel.

I våre kontrakter fremgår det tydelig at korrupsjon ikke er forent med vår virksomhet.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Vi er i ferd med å se på et tettere samarbeid med Virke knyttet til import og salg av solceller. Kesko Norge omsetter ulike typer solceller både gjennom Byggmakker og Onninen. I samarbeid med Virke ønsker vi å se tettere på verdikjeden knyttet til solcelleproduksjon og særlig i Kina.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

Gjennom PEFC sertifiseringen vurderer vi leverandør sin evne til å respondere på våre henvendelser om dokumentasjon på fravær av negativ produksjon. Dette er vår største varegruppe. Ordningen må også gjennomgå revisjon og godkjenning av tredjepart hvert år, som sikrer at aktsomhetsarbeidet ivaretas på best mulig måte. På enkelte leverandører har konsekvensen vært at de ikke kan selge til Bygghuset så lenge de oppgir tilstrekkelig dokumentasjon. Dette er et fåtall men det har forekommet at dette skjer. Ansvar for arbeidet tilhører Bygghuset og sertifiseringen gir oss et rammeverk for å sikre dette på en god måte.

Videre arbeider jo KESKO med å påvirke direkte leverandører lokalisert i risikoland. I tilfeller Kesko har avdekket negative forhold blir dette fulgt opp og det forsøkes å rette opp de negative forholdene.

Metodikk og arbeidsmåte knyttet til arbeidet med PEFC og direkteleverandører i risikoland er overførbart til hvordan Bygghuset må arbeide med øvrige leverandører (kortreiste) for å redusere eventuell negativ påvirkning i årene som kommer.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Dette vil vi komme tilbake til etter hvert med tanke på våre leverandører som ikke er under PEFC ordningen og leverandører i risikoland.

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is looking down at something out of frame. She is in a kitchen setting, with a gas stove visible in the foreground. The background is blurred, showing kitchen shelves and equipment.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Eventuelle interessenter som er direkte berørt er ikke avdekket per i dag. Hvis denne problemstillingen viser seg reell må vi vurdere hvordan og hvem vi skal kontakte knyttet til det negative forholdet/de som berøres.

Vi informerer enhver om vårt arbeid med Åpenhetsloven på vår hjemmeside. Informasjon publiseres på: <https://www.byggmakker.no/side/apenhetsloven>

Kesko har arbeidet med etisk handel og aktsomhetsvurderinger av leverandører over tid. Hvordan dette arbeidet er organisert, utføres i forhold til ulike interessenter og resultater kan man lese om i Kesko sin årlige bærekraftsrapport. Rapporten finner man ved å søke etter "Kesko sustainability report 2022" eller tidligere år. Eventuelt kan denne linken anvendes for å finne informasjon om arbeidet knyttet til Etisk Handel i Kesko under https://www.kesko.fi/globalassets/03-sijoittaja/raporttikeskus/2022/q1/kesko_annual_report_2021_sustainability.pdf (side 22 - 36).

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Byggmakker kommuniserer dette ved direkte henvendelser. Vi legger ut informasjon på vår hjemmeside <https://www.byggmakker.no/side/apenhetsloven>. I tillegg er Byggmakker medlem av Etisk Handel Norge hvor vi redegjør for vårt arbeid i årsrapporten.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Har du eventuelle spørsmål knyttet til hvordan vi arbeider med etisk handel og hvordan vi etterlever Åpenhetsloven kan du kontakte Byggmakker på følgende e-postadresse:

- apenhetsloven@byggmakker.no

Spørsmålet blir sendt direkte til bærekraftsansvarlig eller Direktør for kvalitet og bærekraft.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Her følger vi Amorfi BSCI tilnærming og oppfølgingsmåte. Kesko metodikk og føringer vil definere hvordan vi arbeider med dette.

Gjenoppretting av negative konsekvenser hos våre leverandører lokalisert i Norge eller EU er ennå ikke definert. Det vil skje lenger frem i tid hvis nødvendig og avdekket etter fase 3 aktsomhetshjulet.

I denne sammenheng kan det være relevant å nevne hvordan Kesko arbeider med dette løpende allerede, men da rettet mot direkte leverandører i risikoland.

Our principle in risk countries is to collaborate only with suppliers that are already included in the scope of social responsibility audits or that start the process when the cooperation begins. Kesko's grocery trade and building and technical trade require all of their direct suppliers in risk countries to have an approved audit when the cooperation begins.

In 2022, 91.5% of Kesko's direct suppliers in risk countries had been audited for social responsibility. Kesko's suppliers in risk countries had a total of 520 (2021: 670) valid social responsibility audits. Some of Kesko's suppliers are also members of amfori and thus promote amfori BSCI audits in their own supply chains. In 2022, the Covid-19 pandemic posed some challenges for the implementation of audits.

In 2022, a total of 219 (2021: 117) of the factories or plantations of Kesko's suppliers underwent full amfori BSCI audits. In addition, 125 (2021: 103) suppliers' factories or plantations underwent amfori BSCI follow-up audits. The results of the 2022 amfori BSCI audits of Kesko's suppliers' factories and plantations are shown on page 80.

The majority of the deficiencies occurred in matters related to working hours and to social management systems at factories. Corrective actions and monitoring are included in the auditing process. In accordance with the amfori BSCI operating model, a full audit is conducted at factories every two years to assess every field of the auditing protocol. If a factory receives an audit result of C, D or E, a follow-up audit within 12 months must be arranged to assess the deficiencies identified in the full audit and the corrective measures implemented.

Kesko does not terminate cooperation with a supplier that undertakes to resolve the grievances specified in the audit report. In 2022, we were obligated to terminate cooperation with 11 (2021: 15) factories because a consensus could not be reached with the factories regarding necessary corrective measures.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Vi er ikke kjent med kritiske tilfeller per i dag men det er også dette vi arbeider videre med for å avdekke i løpet av året 2023/2024

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Dette vil vi komme tilbake til neste års rapport for 2023 hvis relevant. Vi har ikke oppdatert informasjon rundt dette da vi ikke har kommet så langt i våre aktsomhetsvurderinger på tidspunktet for når denne rapportene er skrevet

Kontaktinformasjon:

Byggmakker Handel AS

Miljø- og bærekraftsansvarlig, Hans Joachim Motzfeldt

hans.joachim.motzfeldt@byggmakker.no